

IV

(Informace)

RADA

INFORMACE ORGÁNŮ A INSTITUCÍ EVROPSKÉ UNIE

Závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy („ET 2020“)

(2009/C 119/02)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC,

že Evropská rada na zasedání konaném v březnu roku 2002 v Barceloně potvrdila pracovní program „Vzdělávání a odborná příprava 2010“, čímž byl v kontextu Lisabonské strategie poprvé vytvořen pevný rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, který vychází ze společných cílů a jehož prvořadým úkolem je podpora zdokonalování vnitrostátních systémů vzdělávání a odborné přípravy prostřednictvím rozvoje doplňkových nástrojů na úrovni EU, vzájemného učení a výměny osvědčených postupů formou otevřené metody koordinace;

a UZNÁVAJÍC,

že díky spolupráci v rámci uvedeného pracovního programu, včetně kodaňského procesu a iniciativ v kontextu boloňského procesu, bylo dosaženo významného pokroku, zejména pokud jde o podporu vnitrostátních reforem celoživotního učení, modernizaci vysokoškolského vzdělávání a rozvoj společných evropských nástrojů na podporu kvality, transparentnosti a mobility, avšak že zásadní výzvy i nadále přetrvávají, má-li Evropa dosáhnout svého ambiciózního cíle stát se nejkonkurenčeschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě;

ZDŮRAŽŇUJE, že

1. vzdělávání a odborné přípravě náleží klíčová úloha při řešení četných socioekonomických, demografických, ekologických a technologických výzev, jimž dnes Evropa spolu se svými občany čelí a jimž bude čelit i v nadcházejících letech.
2. účinné investice do lidského kapitálu prostřednictvím systémů vzdělávání a odborné přípravy představují zásadní

součást evropské strategie, kterou má být na základě znalostí dosaženo vysokých úrovní udržitelného růstu a zaměstnanosti, jež jsou ústředním prvkem Lisabonské strategie, a to za současné podpory seberealizace, sociální soudržnosti a aktivního občanství.

UZNÁVÁ, že

1. ačkoli oceňuje evropskou rozmanitost a jedinečné příležitosti, které nabízí, a plně respektuje odpovědnost členských států za vzdělávací systémy, aktualizovaný strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy – vycházející z pokroku dosaženého v rámci pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ – by však mohl zvýšit efektivitu této spolupráce a být trvalým přínosem a oporou pro vzdělávací systémy a systémy odborné přípravy členských států, a to až do roku 2020.
2. vzdělávání a odborná příprava zásadní měrou přispěly k dosahování dlouhodobých cílů Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost. V očekávání budoucího vývoje tohoto procesu je tedy třeba i nadále usilovat o to, aby vzdělávání a odborná příprava zůstaly pevně zakotveny v širším rámci strategie. Je rovněž nezbytné, aby rámec evropské spolupráce zůstal dostatečně flexibilní, aby mohl reagovat na současné i budoucí výzvy, včetně výzev vyplývajících z případných nových strategií přijatých po roce 2010.

BERE SE ZÁJMEM NA VĚDOMÍ

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané Aktualizovaný strategický rámec evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dokument 17535/08 + ADD 1 + ADD 2.

SOUHLASÍ S TÍM, že

1. V období do roku 2020 by hlavním cílem evropské spolupráce měla být podpora dalšího rozvoje systémů vzdělávání a odborné přípravy v členských státech, jejichž cílem je zajistit:

- a) osobní, sociální a profesní seberealizaci všech občanů;
- b) udržitelnou hospodářskou prosperitu a zaměstnatelnost a současně prosazovat demokratické hodnoty, sociální soudržnost, aktivní občanství a mezikulturní dialog.

2. Tyto cíle je třeba vnímat v celosvětovém kontextu. Členské státy uznávají význam široké otevřenosti světa jakožto nezbytné podmínky globálního rozvoje a prosperity, které Evropské unii na základě velmi kvalitního a atraktivního vzdělávání, odborné přípravy a výzkumných příležitostí pomohou dosáhnout jejího cíle, tj. stát se nejvýkonnější znalostní ekonomikou na světě.

3. Evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2020 by měla být uskutečňována prostřednictvím strategického rámce, který se na systémy vzdělávání a odborné přípravy zaměřuje jako na celek a z hlediska celoživotního učení. Právě celoživotní učení je totiž třeba vnímat jako základní zásadu, na které spočívá celý rámec, jenž je koncipován tak, aby zahrnoval učení ve všech prostředích, ať již jde o formální, neformální a informální učení, a na všech úrovních: od vzdělávání v raném věku a ve školách až po vysokoškolské vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu a vzdělávání dospělých.

Rámec by měl být konkrétně zaměřen na tyto čtyři strategické cíle (podrobněji jsou rozvedeny níže):

- 1) Realizovat celoživotní učení a mobilitu;
 - 2) Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy;
 - 3) Prosazovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství;
 - 4) Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy.
4. Pravidelné sledování pokroku při plnění daného cíle zásadním způsobem přispívá k vytváření fakticky podložených politik. Výše uvedené strategické cíle by proto měly být v období let 2010–2020 doplněny o ukazatele a referenční úrovně evropských průměrných výsledků („evropské refe-

renční úrovně“) uvedené v příloze I tohoto dokumentu. Tyto evropské referenční úrovně vycházející ze stávajících referenčních úrovní napomohou změřit na evropské úrovni celkový pokrok a ukáží, čeho bylo dosaženo.

— Strategický cíl č. 1: Realizovat celoživotní učení a mobilitu v učení

Vzhledem k výzvám plynoucím z demografických změn a k potřebě pravidelně aktualizovat a rozvíjet dovednosti v souladu s měnícími se ekonomickými a sociálními souvislostmi je zapotřebí celoživotního přístupu k učení a systémů vzdělávání a odborné přípravy, jež zohledňují všechny aspekty života, lépe reagují na změnu a jsou otevřenější okolnímu světu. Je možné, že v reakci na budoucí výzvy budou v oblasti celoživotního učení vznikat nové iniciativy, ale i u probíhajících iniciativ je ještě zapotřebí dalšího pokroku, především při provádění soudržných a komplexních strategií celoživotního učení. Zejména je třeba vyvíjet činnost, jež zajistí rozvoj vnitrostátních rámců kvalifikací založených na relevantních výsledcích vzdělávání a jejich propojení s evropským rámcem kvalifikací, zavedení flexibilnějších výukových přístupů, včetně lepšího zajištění přechodu mezi jednotlivými oblastmi vzdělávání a odborné přípravy, dále větší otevřenost vůči neformálnímu a informálnímu učení a zvýšená transparentnost a uznávání výsledků vzdělávání. Rovněž je třeba vyvinout další úsilí s cílem prosazovat vzdělávání dospělých, zvýšit kvalitu poradenských systémů a učinit učení obecně přitažlivějším, mimo jiné zaváděním nových forem učení a využíváním nových výukových a studijních technologií.

Zásadním prvkem celoživotního učení a důležitým prostředkem pro zvýšení zaměstnatelnosti a přizpůsobivosti osob je mobilita studujících, vyučujících a školitelů pedagogů, jež by měla být postupně rozšiřována tak, aby období studia strávené v zahraničí – v evropských i jiných zemích – již nebylo výjimkou, nýbrž pravidlem. V tomto procesu je třeba uplatňovat zásady stanovené v Evropské chartě kvality mobility. Má-li toho být dosaženo, bude zapotřebí obnoveného úsilí všech zúčastněných stran, například pokud jde o zajištění odpovídajících finančních prostředků.

— Strategický cíl č. 2: Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy

Kvalitní systémy vzdělávání a odborné přípravy, které jsou účinné i spravedlivé, mají pro úspěch Evropy a pro posílení zaměstnatelnosti zásadní význam. Nejdůležitějším úkolem je zajistit, aby každý získal klíčové kompetence, a zároveň rozvíjet špičkovou úroveň a atraktivitu na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy, jež umožní, aby si Evropa v celosvětovém měřítku udržela silnou pozici. Aby bylo možno tohoto cíle udržitelným způsobem dosáhnout, je třeba věnovat více pozornosti zvýšení úrovně základních dovedností, jako je schopnost psát, číst a počítat, zvýšení atraktivity matematiky, přírodních věd a technologií

a posílení jazykových znalostí. Zároveň je třeba zajistit velmi kvalitní výuku, poskytovat náležité počáteční vzdělávání učitelů, poskytovat vyučujícím a školitelům možnost trvalého profesního rozvoje a učinit z povolání učitele atraktivní volbu z hlediska kariéry. Je rovněž důležité zlepšit řízení a vedení institucí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a rozvíjet účinné systémy pro zajištění kvality. Vysoké kvality bude dosaženo pouze prostřednictvím efektivního a udržitelného využívání zdrojů – veřejných a soukromých, podle potřeby – a prosazováním fakticky podložené politiky a postupů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

— Strategický cíl č. 3: Podporovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství

Politika vzdělávání a odborné přípravy by měla umožnit všem občanům bez ohledu na jejich osobní, sociální či ekonomickou situaci získávat, aktualizovat a rozvíjet v průběhu celého života specifické pracovní dovednosti a klíčové kompetence nezbytné k jejich zaměstnatelnosti a měla by podporovat další učení, aktivní občanství a mezikulturní dialog. Znevýhodnění v oblasti vzdělávání by mělo být řešeno poskytováním vysoce kvalitního vzdělávání v raném věku a cílené podpory, jakož i podporou vzdělávání přístupného všem. Cílem systémů vzdělávání a odborné přípravy by mělo být zajistit, aby všichni studující, a to i žáci ze znevýhodněného prostředí, žáci se zvláštními potřebami a migranti, dokončili školní docházku, popřípadě prostřednictvím tzv. vzdělávání „druhé šance“ a více individuálního přístupu ke vzdělávání. Vzdělávání by mělo prosazovat mezikulturní kompetence, demokratické hodnoty a respektování základních práv a životního prostředí, jakož i boj proti všem formám diskriminace a mělo by vést k tomu, aby všichni mladí lidé byli schopni pozitivní komunikace se svými vrstevníky pocházejícími z různých prostředí.

— Strategický cíl č. 4: Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy

Kreativita je zdrojem seberealizace a současně i hlavním zdrojem inovací, jež jsou pokládány za jednu z klíčových hnacích sil udržitelného hospodářského rozvoje. Kreativita a inovace mají zásadní význam pro rozvoj podnikání a pro konkurenceschopnost Evropy v mezinárodním měřítku. Prvním úkolem je podpora procesu, v němž by si všichni občané osvojili klíčové průřezové kompetence, jako jsou kompetence v oblasti digitálních technologií, schopnost se učit, smysl pro iniciativu a podnikání a kulturní povědomí. Druhým úkolem je zajistit plně funkční znalostní trojúhelník vzdělávání – výzkum – inovace. Partnerství mezi světem podnikání a různými sektory a úrovněmi vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu může napomoci zajistit lepší soustředění na dovednosti a kompetence vyžadované na trhu práce a na posílení inovací a podnikatelských schopností ve všech typech výuky. Je třeba podporovat širší vzdělávací společenství, do kterých budou zapojeni zástupci občanské společnosti a další zainteresované strany, a to v zájmu vytvoření atmosféry podporující kreativitu a lepšího sladování profesních a sociálních potřeb a osobní spokojenosti jednotlivců.

SOUHLASÍ DÁLE S TÍM, že

1. V rámci snahy dosáhnout výše uvedených strategických cílů a účinně tak přispět k vnitrostátním reformám by v období do roku 2020 měly být dodržovány tyto zásady:

a) evropská spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy by měla být zaváděna z hlediska celoživotního učení a měla by účinně využívat otevřené metody koordinace a vytvářet součinnost mezi různými oblastmi vzdělávání a odborné přípravy. Otevřená metoda koordinace by měla plně respektovat odpovědnost členských států za jejich vzdělávací systémy a dobrovolný ráz evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a měla by být založena na:

— čtyřech výše uvedených strategických cílech týkajících se evropské spolupráce;

— společných referenčních nástrojích a přístupech;

— vzájemném učení a výměně osvědčených postupů, včetně šíření výsledků;

— pravidelném sledování a předkládání zpráv;

— podkladech a údajích všech příslušných evropských agentur ⁽¹⁾, evropských sítí a mezinárodních organizací ⁽²⁾;

— důsledném využívání možností, jež skýtají programy Společenství, zejména v oblasti celoživotního učení;

b) evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě by měla být sama o sobě věcná a konkrétní. Měla by přinášet jasné a viditelné výsledky, které by měly být pravidelně a strukturovaně prezentovány, revidovány a šířeny, a tím vytvářet základ pro trvalé hodnocení a rozvoj;

c) kodaňský proces v oblasti odborného vzdělávání a přípravy je důležitým aspektem evropské spolupráce, na nějž se vztahuje otevřená metoda koordinace. Cíle a priority sledované v rámci tohoto procesu by měly přispět k dosažení cílů stanovených v tomto rámci;

⁽¹⁾ Zejména Cedefop a Evropská nadace odborného vzdělávání.

⁽²⁾ Kdykoli je v textu výslovně či nepřímo odkazováno na OECD, rozumí se, že by mělo být zajištěno právo účasti všech členských států na práci této organizace.

- d) v zájmu podpory členských států v jejich úsilí o modernizaci vysokoškolského vzdělávání a vytvoření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání by měla být cílem rovněž úzká součinnost s boloňským procesem, zejména v souvislosti s nástroji zajišťujícími kvalitu, uznávání kvalifikací, mobilitu a transparentnost;
- e) v příslušných případech by se mělo usilovat o meziodvětvovou spolupráci iniciativ EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy s iniciativami v rámci souvisejících politik, zejména pokud jde o zaměstnanost, podnikání, sociální politiku, politiku mládeže a kulturu. S konkrétním přihlédnutím ke znalostnímu trojúhelníku by měla být věnována zvláštní pozornost součinnosti mezi vzděláváním, výzkumem a inovacemi, jakož i doplňkovosti s cíli evropského výzkumného prostoru;
- f) dobře fungující spolupráce využívající nových, transparentních způsobů navazování kontaktů je zapotřebí nejen mezi příslušnými orgány EU, ale i se všemi příslušnými zainteresovanými stranami, jež mohou významně přispět k vytváření, provádění a hodnocení politik;
- g) měl by být posílen politický dialog se třetími zeměmi a spolupráce s mezinárodními organizacemi, neboť tento dialog i tato spolupráce by byly by zdrojem nových myšlenek a umožňovaly by srovnání;
- h) ve vhodných případech lze pro posílení systémů vzdělávání a odborné přípravy v souladu s celkovými strategickými cíli a prioritami členských států použít finanční prostředky z evropských strukturálních fondů.
2. Úspěch otevřené metody koordinace ve vzdělávání a odborné přípravě se odvíjí od politických závazků členských států a účinných pracovních postupů na evropské úrovni. V této souvislosti a v zájmu dosažení větší flexibility by pracovní postupy používané v rámci evropské spolupráce měly být založeny na těchto zásadách:
- a) Pracovní cykly: období do roku 2020 bude rozděleno do řady cyklů, přičemž první cyklus bude zahrnovat období tří let od roku 2009 do roku 2011.
- b) Prioritní oblasti: pro každý cyklus přijme Rada na základě návrhu Komise určitý počet prioritních oblastí evropské spolupráce vycházejících ze strategických cílů. Evropské prioritní oblasti budou stanoveny tak, aby umožnily buď širokou spolupráci mezi všemi členskými státy, nebo užší spolupráci mezi omezenějším počtem členských států, v souladu s prioritami dotčených členských států. Prioritní oblasti pro první cyklus podle tohoto nového rámce jsou uvedeny v příloze II této poznámky.
- c) Vzájemné učení: evropská spolupráce ve výše uvedených prioritních oblastech může být uskutečňována například prostřednictvím vzájemného učení, konferencí a seminářů, fór na vysoké úrovni či zasedání skupin odborníků, panelových zasedání, studií, analýz a formou spolupráce za využití internetu, případně za účasti příslušných zainteresovaných stran. Všechny tyto iniciativy by měly být realizovány na základě jasného mandátu, časového harmonogramu a plánovaných výsledků, jež navrhne Komise ve spolupráci s členskými státy (viz také písmeno f) níže).
- d) Šíření výsledků: aby byla posílena viditelnost a dopad na úrovni jednotlivých členských států i na evropské úrovni, budou výsledky spolupráce důsledně šířeny mezi příslušné zainteresované strany a případně projednány na úrovni generálních ředitelů či ministrů.
- e) Podávání zpráv o pokroku: Na konci každého cyklu, a v případě prvního cyklu podle nového rámce ne dříve než na počátku roku 2012, by měla být vypracována společná zpráva Rady a Komise. Tato zpráva zhodnotí celkový pokrok při dosahování cílů podle tohoto rámce během posledního cyklu nebo v určité konkrétní tematické oblasti, jež by určila Komise ve spolupráci s členskými státy (viz také písmeno f) níže). Společné zprávy by měly být založeny na zprávách vypracovaných členskými státy a na dostupných informacích a statistických údajích. Společné zprávy lze vypracovávat tak, aby obsahovaly faktické analýzy odlišných situací v jednotlivých členských státech, a to s plným souhlasem těchto států. Společné zprávy by rovněž měly sloužit jako základ pro stanovení nového souboru prioritních oblastí pro následující cyklus.
- f) Monitorování procesu: s cílem napomoci dosahování výsledků prostřednictvím otevřené metody koordinace a podpořit využívání této metody na vnitrostátní i evropské úrovni budou členské státy a Komise úzce spolupracovat při řízení, rozvoji a hodnocení daného procesu a jeho výsledků.
3. Rada může strategický rámec včetně referenčních úrovní a pracovních postupů přezkoumat a případně v něm provést nezbytné úpravy s ohledem na jakýkoli významný vývoj situace v Evropě, zejména s ohledem na rozhodnutí přijatá v souvislosti se strategií EU pro růst a zaměstnanost pro období po roce 2010.
- VYZÝVÁ PROTO ČLENSKÉ STÁTY, aby
1. s podporou Komise a s využitím otevřené metody koordinace vymezené v těchto závěrech spolupracovaly při posilování evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v období do roku 2020 na základě čtyř strategických cílů, zásad a pracovních postupů popsanych výše, a prioritních oblastí dohodnutých pro každý cyklus (prioritní oblasti pro první cyklus 2009–2011 jsou uvedeny v příloze II této poznámky).

2. na základě svých vnitrostátních priorit zvážily přijetí opatření na vnitrostátní úrovni, jejichž cílem by bylo dosáhnout cílů uvedených ve strategickém rámci a přispět ke společnému dosažení evropských referenčních úrovní vymezených v příloze I této poznámky. Aby dále zvážily, zda se při vypracovávání vnitrostátních politik v oblasti vzdělávání a odborné přípravy lze inspirovat ze vzájemného učení na evropské úrovni.

VYZÝVÁ KOMISI, aby

1. v období do roku 2020 spolupracovala s členskými státy a podporovala je při spolupráci podle tohoto rámce na základě výše popsaných čtyř strategických cílů, zásad a pracovních postupů uvedených v příloze I, jakož i referenčních úrovní a dohodnutých prioritních oblastí uvedených v příloze II.
2. Posuzovala, zejména prostřednictvím společných zpráv o pokroku, do jaké míry byly cíle tohoto rámce splněny.

Dále aby během roku 2010 zhodnotila pokrok, kterého bylo dosaženo v oblasti referenčních úrovní přijatých v rámci pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“.

3. Dále pracovala na návrzích týkajících se možných referenčních úrovní v oblasti mobility, zaměstnatelnosti a studia jazyků, jak je uvedeno v příloze I této poznámky.
4. Spolupracovala s členskými státy na posouzení způsobů, jak zlepšit stávající ukazatele, včetně těch, jež se týkají osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu, a do konce roku 2010 podala Radě zprávu o tom, do jaké míry lze upravit soudržný rámec ukazatelů a referenčních úrovní přijatý Radou v květnu roku 2007 ⁽¹⁾, aby byla zajištěna jeho soudržnost se strategickými cíli podle tohoto rámce. V této souvislosti by měla být pozornost věnována zejména oblasti tvořivosti a inovací a podnikatelským schopnostem.

⁽¹⁾ Závěry Rady ze dne 25. května 2007 o uceleném rámci ukazatelů a kritérií pro sledování pokroku při plnění lisabonských cílů v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (Úř. věst. C 311, 21.12.2007, s. 13–15).

PŘÍLOHA I

**REFERENČNÍ ÚROVNĚ EVROPSKÝCH PRŮMĚRNÝCH VÝSLEDKŮ
(„Evropské referenční úrovně“)**

Jakožto nástroj ke sledování pokroku a k určování výzev, který současně přispívá k vytváření fakticky podložených politik, by řada referenčních úrovní evropských průměrných výsledků („evropských referenčních úrovní“) měla podpořit strategické cíle vymezené ve výše uvedených závěrech na období let 2010–2020.

Tyto referenční úrovně vycházejí ze stávajících referenčních úrovní ⁽¹⁾ přijatých v rámci pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“. Měly by být založeny výhradně na srovnatelných údajích a zohledňovat odlišné situace jednotlivých členských států. Neměly by být považovány za konkrétní cíle, kterých by jednotlivé země měly do roku 2020 dosáhnout. Členské státy se spíše vyzývají k tomu, aby na základě vnitrostátních priorit a se zohledněním měnících se ekonomických podmínek zvážily, jakým způsobem a do jaké míry mohou přispět ke společnému dosažení evropských referenčních úrovní prostřednictvím vnitrostátních opatření.

S ohledem na výše uvedené se členské státy dohodly na těchto pěti referenčních úrovních:

Účast dospělých na celoživotním učení

S cílem zvýšit účast dospělých na celoživotním učení, zejména osob s nízkou kvalifikací:

— V roce 2020 by se alespoň 15 % dospělých mělo účastnit programů celoživotního učení. ⁽²⁾

Žáci s problémy v základních dovednostech

S cílem zajistit, aby si všichni žáci osvojili základní dovednosti přiměřené úrovni, zejména pokud jde o čtení, matematiku a přírodní vědy:

— V roce 2020 by podíl 15letých žáků, kteří mají problémy se čtením, matematikou a přírodními vědami ⁽³⁾, měl být nižší než 15 %.

Dosažené terciární vzdělání

Vzhledem k rostoucí poptávce po dosažení vysokoškolského vzdělání a se současným uznáním stejné důležitosti odborného vzdělávání a přípravy:

— V roce 2020 by podíl osob ve věku od 30 do 34 let s dokončeným terciárním vzděláním ⁽⁴⁾ měl činit minimálně 40 %.

Osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu

Jako příspěvek k zajištění toho, že vzdělávání a odbornou přípravu dokončí maximální počet studujících:

— Do roku 2020 by podíl osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu ⁽⁵⁾ měl být nižší než 10 %.

Vzdělávání v raném věku

S cílem zvýšit účast na vzdělávání v raném věku jako základ pozdějších studijních úspěchů, zejména v případě dětí ze znevýhodněného prostředí:

— V roce 2020 by se vzdělávání v raném věku mělo účastnit alespoň 95 % dětí ve věku od 4 let do věku, kdy mají zahájit povinnou školní docházku.

⁽¹⁾ Závěry Rady ze zasedání ve dnech 5. a 6. května 2003 o referenčních úrovních evropských průměrných výsledků ve vzdělávání a odborné přípravě (referenční úrovně) (dokument 8981/03).

⁽²⁾ To znamená procentuální podíl populace ve věku od 25 do 64 let účastníci se vzdělávání a odborné přípravy během čtyř týdnů před provedením průzkumu (Eurostat/průzkum týkající se pracovních sil). Využití lze rovněž informací o účasti dospělých na celoživotním učení shromážděných v rámci průzkumu vzdělávání dospělých.

⁽³⁾ Zdroj: OECD/PISA. (Je třeba zajistit právo všech členských států podílet se na této činnosti). Příslušné ukazatele budou sledovány samostatně.

⁽⁴⁾ To znamená procentní podíl osob ve věku od 30 do 34 let, které úspěšně dokončily terciární úroveň vzdělání (úroveň 5 a 6 podle ISCED). (EUROSTAT, UOE).

⁽⁵⁾ To znamená podíl obyvatelstva ve věku od 18 do 24 let, které má pouze nižší sekundární vzdělání nebo vzdělání ještě nižší a již se neúčastní vzdělávání ani odborné přípravy. (EUROSTAT/průzkum týkající se pracovních sil). Mělo by být vynaloženo úsilí s cílem zlepšit kvalitu údajů, včetně posouzení proveditelnosti použití jejich dodatečných zdrojů.

Rada dále vyzývá Komisi k pokračování práce v těchto oblastech:

Mobilita

Vzhledem k obecně uznávané přidané hodnotě mobility ve vzdělávání a v zájmu zvýšení této mobility se Komise vyzývá, aby do konce roku 2010 předložila Radě návrh referenční úrovně v této oblasti, která by byla zpočátku zaměřena na fyzickou mobilitu mezi zeměmi v oblasti vysokoškolského vzdělávání a zároveň zohledňovala kvantitativní i kvalitativní aspekty a odrážela vynaložené úsilí a cíle dohodnuté v rámci boloňského procesu, jak bylo nedávno zdůrazněno na konferencích v Lovani (Leuven) a Nové Lovani (Louvain-la-Neuve) ⁽¹⁾. Komise se současně vyzývá, aby posoudila možnost rozšířit tuto referenční úroveň tak, aby zahrnovala oblast odborného vzdělávání a přípravy a mobilitu vyučujících.

Zaměstnatelnost

Vzhledem k významu podpory zaměstnatelnosti prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy v zájmu řešení současných i budoucích výzev na trhu práce se Komise vyzývá, aby do konce roku 2010 předložila Radě návrh možné evropské referenční úrovně v této oblasti.

Studium jazyků

Vzhledem k významu studia dvou cizích jazyků od raného věku, jak bylo zdůrazněno v závěrech Evropské rady ze zasedání v Barceloně v březnu roku 2002, se Komise vyzývá, aby do konce roku 2012 předložila Radě návrh možné referenční úrovně v této oblasti, a to s využitím výsledků probíhající práce na jazykových kompetencích. ⁽²⁾

⁽¹⁾ Komuniké z konference evropských ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání, Lovan a Nová Lovan, Belgie, 28. a 29. dubna 2009.

⁽²⁾ Závěry Rady o Evropském ukazateli jazykových kompetencí (Úř. věst. C 172, 25.7.2006, s. 1).

PŘÍLOHA II

PRIORITNÍ OBLASTI EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVĚ BĚHEM PRVNÍHO CYKLU: 2009–2011

V rámci úsilí o dosažení čtyř strategických cílů uvedených v rámci „ET 2020“ by určení prioritních oblastí pro konkrétní pracovní cyklus mělo zlepšit účinnost evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě a mělo by být odrazem individuálních potřeb členských států, zejména v souvislosti s novým vývojem situace a novými výzvami.

Prioritní oblasti uvedené v bodu 2 písm. b) a c) v části nazvané „souhlasí dále s tím, že“ a podrobně popsané níže odrážejí skutečnost, že je třeba:

- i) pokračovat ve spolupráci v oblastech, v nichž přetrvávají klíčové výzvy;
- ii) rozvíjet spolupráci v oblastech, které jsou během tohoto konkrétního pracovního cyklu považovány za obzvláště důležité.

Členské státy si v souladu se svými vnitrostátními prioritami zvolí oblasti činnosti a spolupráce, v jejichž rámci se budou chtít zapojit do společné navazující činnosti. Pokud to členské státy pokládají za nezbytné, může práce na konkrétních prioritních oblastech pokračovat v následných pracovních cyklech.

Strategický cíl č. 1: Realizovat celoživotní učení a mobilitu

Pokračovat v práci v této oblasti:

- *strategie celoživotního učení*: dokončit proces zavádění vnitrostátních strategií celoživotního učení a věnovat zvláštní pozornost validaci neformálního a informálního učení a poradenství.
- *evropský rámec kvalifikací*: v souladu s doporučením Evropského parlamentu a Rady z dubna roku 2008 ⁽¹⁾ vytvořit do roku 2010 návaznost mezi všemi národními systémy kvalifikací a evropským rámcem kvalifikací a podporovat používání přístupu založeného na výsledcích vzdělávání pro standardy a kvalifikace, hodnotící a validační postupy, převody kreditů, výukové programy a zajišťování kvality.

Rozvíjet spolupráci v těchto oblastech:

- *rozšiřování mobility ve vzdělávání*: spolupracovat na postupném odstraňování překážek a rozšiřování příležitostí pro mobilitu ve vzdělávání v Evropě i na celém světě, jak pro vysokoškolský stupeň vzdělávání, tak pro ostatní stupně, včetně nových cílů a nástrojů financování, se současným zohledňováním zvláštních potřeb znevýhodněných osob.

Strategický cíl č. 2: Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a odborné přípravy

Pokračovat v práci v této oblasti:

- *studium jazyků*: dosáhnout toho, aby občané byli schopni komunikovat kromě své mateřštiny v dalších dvou jazycích, v příslušných případech podporovat jazykovou výuku v odborném vzdělávání a přípravě a ve vzdělávání dospělých a umožnit přistěhovalcům, aby se naučili jazyku hostitelské země.
- *profesní rozvoj učitelů a školitelů*: soustředit se na kvalitu počátečního vzdělávání nových učitelů a podpory při zapracování a na zvyšování kvality možností dalšího profesního rozvoje učitelů, školitelů a dalších pedagogických pracovníků (například těch, kdo se účastní činností souvisejících s vedením nebo poradenstvím).
- *řízení a financování*: podporovat program modernizace pro vysokoškolské vzdělávání (včetně výukových programů) a rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, a v oblasti vzdělávání dospělých se zaměřit na kvalitu jeho poskytování, včetně personálního obsazení. Prosazovat fakticky podloženou politiku a postupy a klást zvláštní důraz na prokazování udržitelnosti veřejných, případně i soukromých investic.

Rozvíjet spolupráci v těchto oblastech:

- *základní dovednosti ve čtení, matematice a přírodních vědách*: prozkoumat a šířit stávající osvědčené postupy a výsledky výzkumu týkající se schopnosti žáků porozumět psanému textu a vypracovat závěry o způsobech, jak zlepšit gramotnost v celé EU. Prohloubit existující spolupráci tak, aby se zlepšily znalosti z matematiky a přírodních věd na vyšších stupních vzdělávání a odborné přípravy, a posílit výuku přírodních věd. Je zapotřebí konkrétních opatření ke zlepšení úrovně základních dovedností, včetně dovedností dospělých.
- *„Novými dovednostmi k novým povoláním“*: zajistit, aby v rámci plánování, které se bude týkat vzdělávání a odborné přípravy, bylo náležitě zohledňováno posouzení budoucích požadavků na dovednosti a přizpůsobení potřebám trhu práce.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 111, 6.5.2008, s. 1.

Strategický cíl č. 3: Podporovat spravedlivost, sociální soudržnost a aktivní občanství

Pokračovat v práci v této oblasti:

- *osoby předčasně ukončující vzdělávání a odbornou přípravu:* posílit preventivní přístupy, rozvíjet užší spolupráci mezi sektory všeobecného a odborného vzdělávání a odstranit překážky, které brání těm, kdo předčasně ukončili školní docházku, v návratu ke vzdělávání a odborné přípravě.

Rozvíjet spolupráci v těchto oblastech:

- *předškolní vzdělávání:* podporovat všeobecně spravedlivý přístup a posílit kvalitu poskytovaného vzdělání a podporu učitelů.
- *přistěhovalci:* vypracovat systém vzájemného učení na základě osvědčených postupů výuky osob z přistěhovaleckého prostředí.
- *studenti a žáci se zvláštními potřebami:* podporovat vzdělávání přístupné všem a individuální přístup ve vzdělávání prostřednictvím vhodně načasované pomoci a dobře koordinovaných služeb. Integrovat služby do běžné výuky a zajistit přístup k dalšímu vzdělávání a odborné přípravě.

Strategický cíl č. 4: Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy

Pokračovat v práci v této oblasti:

- *klíčové průřezové kompetence:* v souladu s doporučením Evropského parlamentu a Rady ⁽¹⁾ více zohledňovat klíčové průřezové kompetence v osnovách, hodnocení a kvalifikacích.

Rozvíjet spolupráci v těchto oblastech:

- *institute otevřené inovacím:* podporovat kreativitu a inovace rozvojem specifických metod výuky a učení (včetně využívání nových nástrojů informačních a komunikačních technologií a vzdělávání učitelů).
- *partnerství:* rozvíjet partnerství mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy a podniky, výzkumnými institucemi, kulturními subjekty a kreativními odvětvími a podporovat dobře fungující znalostní trojúhelník.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 10.